

สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย ที่ประสบความสำเร็จ

วันที่รับบทความ: 18 มิถุนายน 2568 / วันที่แก้ไขบทความ: 26 ธันวาคม 2568 / วันที่ตอบรับบทความ: 27 เมษายน 2569

ธีรพิชญ์ จุลทรัพย์
ภาณุฤทธิ์ สารสมบัติ
พิทักษ์ ชุมงคล*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสูตรการนำเสนอที่ส่งผลทำให้ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ตัวบทจากซีรีส์ที่ออกอากาศผ่านทางทีวีดิจิทัลและระบบสตรีมมิ่งในช่วงปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 8 เรื่อง ได้แก่ 1) พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง 2) เพราะเรารักกัน 3) แพลร์กันด้วยใจเธอ ภาค 1 4) นิทานพันดาว 5) คินน์พอร์ช เดอะซีรีส์ ลา ฟอร์เต้ 6) นิ่งเฮียก็หาว่าซื่อ 7) แพนผมเป็นประธานนักเรียน และ 8) ภาพนายไม่เคยลืม ผลจากการศึกษาพบว่าซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายนั้นมักมีการจำลองสังคมที่ยอมรับความรักของชายรักชายและมีการสร้างสถานการณ์ที่ทำให้ตัวละครเกิดความใกล้ชิดกัน มีแก่นเรื่องความรักเป็นแกนหลักเหมือนกับซีรีส์ทั่วไป แต่จะมีความแตกต่างกันเรื่องของเพศสภาพ เพศวิถีและสภาพสังคม ตัวละครที่มีมิติ ฉากต่างๆ จะต้องมีความสมจริง และมีสัญลักษณ์พิเศษเพื่อแสดงถึงความหมายและทำให้ผู้ชมเชื่อมโยงกับเรื่องราวและตัวละคร รวมถึงทำให้ผู้ชมจดจำซีรีส์ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบสูตรการนำเสนอที่ส่งผลทำให้ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1.D = Dynamic (การสร้างไดนามิกของตัวละคร) 2.S = Sequence (การลำดับของเรื่องราว) และ 3.I = Iconic (การสร้างความน่าจดจำ) ซึ่งสูตรนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตซีรีส์วายให้มีความหลากหลาย รวมถึงใช้เป็นบรรทัดฐานในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพต่อไป

คำสำคัญ: ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย, สูตรการนำเสนอ, ความสำเร็จ

ธีรพิชญ์ จุลทรัพย์ (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2567; E-mail: heartteerapich@gmail.com) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุฤทธิ์ สารสมบัติ (ปร.ด. นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2561) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง และรองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ชุมงคล (ปร.ด. นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2560) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาสื่อสารการตลาดดิจิทัลและแบรนด์ดิ้ง วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” ของ ธีรพิชญ์ จุลทรัพย์ ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุฤทธิ์ สารสมบัติ และรองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ชุมงคล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้รับการประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ระดับ “ดีมาก”

*Corresponding Author's E-mail: heartteerapich@gmail.com

Thai BL Series' Formula for Successful Cases

Received: June 18, 2025 / Received in revised form: December 25, 2025 / Accepted: April 27, 2026

Teerapich Jullasup

Panurit Sarasombat

*Pitak Chumongkol**

Abstract

In this thesis, the researcher constructs a presentation formula affecting Thai BL series to become successful. The qualitative research approach was employed. The analysis was conducted on eight series scripts broadcast through digital television and the streaming system from 2016 to 2024. These series are 1) SOTUS The Series, 2) 2gether The Series, 3) I Told Sunset About You, 4) A Tale of Thousand Stars, 5) KinnPorsche The Series La Forte, 6) Cutie Pie, 7) My School President, and 8) Last Twilight. Findings show that BL series usually imitate society that accepts boy's love and create situations that characters are close together. Love is a major theme the same as other series. Differences are in gender, sexuality and social conditions. Characters have dimensions. Scenes are true to life. Special symbols are used as major components to show meaning and to make the viewers feel connected with the stories and characters. The viewers will better remember the series. In addition, the researcher has found the presentation formula that enables BL series to be successful. The formula is as follows: (1) D = Dynamic (the creation of dynamic of the characters) (2) S = Sequence (sequence of events) and (3) I = Iconic (building something iconic). This formula can be used as a guideline in producing a variety of BL series in Thailand. It can also be used as a norm to create quality work in the future.

Keywords: Thai BL Series, Formula, Success

Teerapich Jullasup (Master of Arts Program in Communication Arts, Ramkhamhaeng University, 2024; Email; heartteerapich@gmail.com Assistant Professor Dr.Panurit Sarasombat (Ph.D., Communication Arts and Innovation, National Institute of Development Administration,2018) and an Assistant Professor, Associate Dean for Academic Affairs and Research, Faculty of Mass Communication, Ramkhamhaeng University and Associate Professor Dr.Pitak Chumongkol (Ph.D., Communication Arts and Innovation, National Institute of Development Administration,2017) and an Lecturer, Digital Marketing Communication and Branding, College of Communication Arts, Rangsit University.

This article is part of the research, Thai BL Series' Formula: The Success Cases, written by Teerapich Jullasup, which has Assistant Professor Dr.Panurit Sarasombat and Associate Professor Dr.Pitak Chumongkol as an advisor. The thesis has evaluated in an "excellent" level.

* Corresponding Author's E-mail: heartteerapich@gmail.com

บทนำ

สื่อบันเทิงที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ก็คงจะหนีไม่พ้นสื่ออย่าง “ละครโทรทัศน์” ซึ่งนอกจากที่จะให้ความสุขและความบันเทิงแก่ผู้รับชมแล้ว ยังเป็นสื่อที่สะท้อนเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยนั้น ๆ อีกด้วย ซึ่งละครโทรทัศน์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ที่มักพบเห็นอยู่ในปัจจุบัน มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ความเสน่หา ซึ่งรักหักสวาท ตบตี แอ้งชิงทรัพย์สมบัติ เน้นตัวละครหลักเป็นชายหญิงในการดำเนินเรื่องและ มักจะนำละครโทรทัศน์ในลักษณะนี้กลับมาสร้างใหม่อย่างสม่ำเสมอ อาทิเช่น คู่กรรม, แม่เฒ่าพระโขนง, เมียหลวง, สามีตีตรา เป็นต้น (กฤตนัน ดิษฐบรรจง, 2564)

จนกระทั่งปี พ.ศ.2547 ละครเรื่อง “รักแปดพันเก้า” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี ซึ่งเป็นละครโทรทัศน์ไทยยุคแรกที่มีการนำเสนอเรื่องราวความรักของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายและในปี พ.ศ.2556 ซีรีส์ไทยวัยรุ่นชื่อดังอย่างเรื่อง “Hormones วัยว้าวุ่น” ก็มีการนำเสนอเรื่องราวความรักในลักษณะดังกล่าวด้วยเช่นกัน ถึงแม้ว่าตัวละครกลุ่มคนที่มีความหลากหลายและไม่ใช่วัยรุ่นก็ตาม

ต่อมาก็ได้มีซีรีส์วายเรื่องแรกของประเทศไทยถือกำเนิดขึ้น คือเรื่อง “Love Sick The Series รักวุ่น วัยรุ่นแสบ” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ MCOT ในปี พ.ศ.2557 โดยซีรีส์เรื่องนี้สร้างมาจากนวนิยายในชื่อว่า “ซุลมุนหนุ่มกางเกงน้ำเงิน” เขียนโดย คุณ “INDRYTIMES” ซึ่งเรื่องนี้จะเล่าเกี่ยวกับมิตรภาพของเพื่อนสนิทคู่หนึ่งในโรงเรียนชายล้วนที่เริ่มมีความรู้สึกดี ๆ ต่อกันเกินกว่าเพื่อน ซึ่งเรื่องนี้ถือว่าสร้างความฮือฮาและได้รับกระแสตอบรับจากคนดูอย่างล้นหลามทั้งในประเทศและต่างประเทศ ถึงแม้ว่ากระแสจากฝั่งของแฟนคลับนวนิยายเรื่องนี้จะออกมาวิพากษ์วิจารณ์ถึงเรื่องของการดัดแปลงที่แตกต่างออกไปจากต้นฉบับพอสมควรก็ตาม แต่ก็ยังถือว่าเป็นซีรีส์ไทยอีกหนึ่งเรื่องที่ประสบความสำเร็จ (ศักดิ์ศรี ศรีสวัสดิ์, 2559)

และในปี พ.ศ.2559 ก็ได้มีอีกหนึ่งเรื่องที่ได้สร้างปรากฏการณ์ให้ซีรีส์วายได้เป็นที่รู้จักเป็นวงกว้างเพิ่มมากขึ้น

นั่นคือเรื่อง “SOTUS The Series พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ONE31 และเป็นซีรีส์วายเรื่องแรกของบริษัท จีเอ็มเอ็มทีวี จำกัด โดยซีรีส์เรื่องนี้สร้างมาจากนวนิยายในชื่อเดียวกันเขียนโดยคุณ “Bitter Sweet” ซึ่งเรื่องนี้จะเล่าเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ปี 3 กับเด็กหนุ่มปี 1 ที่ต้องมาเจอกับระบบการรับน้องสุดโหดที่เกิดขึ้นในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเรื่องนี้เรียกได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างล้นหลามทั้งในประเทศและต่างประเทศ (มดิชน สุดสัปดาห์, 2565)

โดยซีรีส์วายในประเทศไทยช่วงแรกนั้น มักจะมีการนำเสนอในรูปแบบตามกรอบความคิดที่สาววายประกอบสร้างขึ้นมาจากจินตนาการ กล่าวคือ มักจะมีสร้าง ตัวละครพระเอกเป็นชายแท้ ที่หวานไหวกับนายเอก ซึ่งทั้งสองคนนั้นจะต้องคงความเป็นชายไว้ อย่างเช่นมักจะเน้นไปทางหนุ่มหล่อคณะวิศวะฯ หรือสถาปัตย์เป็นส่วนใหญ่ อย่างเช่น ถึงแม้ว่าเนื้อหาภายในของซีรีส์เหล่านี้จะมีการเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่นำเสียดายที่ในยุคแรกนั้นยังไม่ได้โอบรับ “เกย์” ในทิศทาง ที่ควรจะเป็น (Shortecap, 2562)

ในปี พ.ศ.2563 ถือว่าเป็นปีที่ซีรีส์วายกลับมาปรากฏการณ์ให้กับสื่อบันเทิงไทยอีกครั้งถึงแม้ว่าจะอยู่ท่ามกลางสถานการณ์โควิด 19 ที่กำลังระบาดอย่างหนัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง “เพราะเราคู่กัน 2gether The Series” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ GMM25 โดยซีรีส์เรื่องนี้สร้างมาจากนวนิยายในชื่อเดียวกัน เขียนโดยคุณ “JittiRain” ซึ่งเรื่องนี้มีการเล่าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเด็กหนุ่มทั้งสองที่ตกลงเป็นแฟนกันปลอม ๆ และนั่นเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดี ๆ ต่อกัน ซึ่งหลังจากที่ซีรีส์เรื่องนี้ออกอากาศนั้นก็ได้รับความนิยมประสบความสำเร็จอย่างล้นหลามจนทำให้ “#คั่นกู” กลายเป็นแฮชแท็กที่ขึ้นอันดับหนึ่งของไทยในทุกคืนวันศุกร์จนบางตอนช่วงเวลากลายเป็นแฮชแท็กอันดับหนึ่งของโลกในที่สุด และทำให้ซีรีส์ยายนับกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งหลังจากที่เงียบหายไปชั่วขณะ (วัชรินานนท์ ทองเทพ, 2563)

นอกจากนี้แล้วประเทศไทยก็ยังได้มีการผลิตซีรีส์วายออกมาแข่งขันกันอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น ซีรีส์เรื่อง นิทานพันดาว, นิ่งเฮียก็หาว่าซื่อ Cutie Pie Series, KinnPorsche

The Series, แฟนผมเป็นประธานนักเรียน My School President, Last Twilight ภาพยนตร์ไม่เคยลืม ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ที่ซีรีส์วายไทยถือกำเนิดขึ้นมานั้น ส่วนใหญ่มักจะมีรูปแบบการเล่าเรื่องและการนำเสนอที่ตัวละครเอกจะเป็นผู้ชาย หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นซีรีส์วายประเภทชายรักชาย (Boys' Love หรือ BL-Series) โดยเหตุผลหนึ่งที่มีความสัมพันธ์แบบชายรักชายเป็นที่ชื่นชอบของสาววาก็คงเป็นเพราะปัจจุบันแนวคิดกับทัศนคติในเรื่องความสัมพันธ์มีการเปิดกว้างมากขึ้นไม่จำกัดว่าผู้ชายต้องคู่กับผู้หญิงเท่านั้น หลายคนจึงมองว่าทุกความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็คือความสวยงามและมีหลากหลายรูปแบบมากกว่าความสัมพันธ์ในเชิงโรแมนติค นอกจากนี้สาววายุ้งุ่นที่ชื่นชอบซีรีส์วายไทยก็ยังให้ความเห็นว่าการแสดงและการนำเสนอซีรีส์ของไทยดูเข้าถึงได้ง่ายมีความเป็นธรรมชาติ ดูแล้วรู้สึกน่ารัก อบอุ่นหัวใจ (All About Japan, 2565)

นอกจากที่ซีรีส์วายประเภทชายรักชายของไทยที่จะได้รับความนิยมในประเทศแล้ว ยังสามารถดึงดูดผู้ชมที่อยู่ต่างประเทศให้หันมาสนใจซีรีส์วายไทยเพิ่มมากขึ้นจนมีกระแสต่าง ๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวตามรอยสถานที่จากซีรีส์จนทำให้เศรษฐกิจในประเทศดีขึ้น รวมถึงยังได้สร้างชื่อเสียงบนเวทีงานประกาศรางวัลด้านสื่อบันเทิงในต่างประเทศไม่จำเป็นการเสนอชื่อเข้าชิงในสาขาต่าง ๆ แถมยังสามารถกวาดรางวัลต่าง ๆ มากอีกมากมาย และนั่นก็ทำให้ซีรีส์วายไทยนั้นประสบความสำเร็จไปทั่วเอเชีย และสามารถขึ้นแท่นเป็นอุตสาหกรรมบันเทิงเป็นอันดับหนึ่งในที่สุด (สาวลักษณ์ เขตสูงเนิน, 2567)

ถึงแม้ว่าซีรีส์วายจะมีการดำเนินเรื่องที่แปลกใหม่และน่าสนใจ และได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะทวีปเอเชีย แต่ก็ยังมีผู้คนจำนวนหนึ่ง เกิดการตั้งคำถามถึงความเหมาะสมของการนำเสนอ ซีรีส์วายไทย เพราะจากหลาย ๆ เรื่อง ส่วนมากทางผู้จัดมักจะเน้นฉากความสัมพันธ์ทางเพศมากกว่าเนื้อเรื่องต่าง ๆ แถมกลุ่มผู้ชมโดยส่วนใหญ่ยังเป็นเยาวชน จนทำให้หลายคนกังวลว่าซีรีส์วายเหล่านี้ อาจ

ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเบี่ยงเบนทางเพศของเยาวชน (Thai PBS, 2564)

รวมถึงการนำเสนอของซีรีส์วายเป็นเพียงแค่การนำเสนอภาพแทน (representation) ไม่ได้เป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการผลักดัน หรือการเรียกร้อง พร้อมคติสอนใจอย่างตรงไปตรงมาอย่างที่หลายคนเข้าใจ แต่เป็นการนำเสนอให้เห็นถึงความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความหลากหลายอื่นใด ออกมาอย่างถูกต้อง และไม่ทำร้ายกลุ่มคนที่อ้างถึง นอกจากนี้ การนำเสนอภาพแทนที่ดีผ่านสื่อยังเป็นสิ่งจำเป็น ในสังคมที่ไม่โอ้อวดความหลากหลายอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ซีรีส์วายไทยกำลังเติบโตแบบก้าวกระโดด และโด่งดังไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว จึงต้องย้อนกลับไปดูกันว่า วงการบันเทิงไทยกำลังพาตัวเองไปข้างหน้า พร้อมเม็ดเงินเต็มกระเป๋า แต่กลับทิ้งความเจ็บปวดไว้แก่ใครระหว่างทางอยู่หรือไม่ (Natthapon T, 2565)

ถึงแม้ว่าซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายนั้นจะมีกระแสทั้งในด้านบวกและด้านลบ แต่ก็ถือเป็นอีกหนึ่งสื่อบันเทิงไทยที่น่าสนใจเป็นอย่างมากและมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ดังนั้นการศึกษาในเรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” จึงเป็นการค้นหาคำตอบว่าซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จนั้นมีวิธีการนำเสนออย่างไร รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ซีรีส์วายไทยต่อไปให้ก้าวต่อไปข้างหน้าและไปในทิศทางที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างสูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ

คำถามวิจัย

1) สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายมีลักษณะเป็นอย่างไร

2) สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จมีวิธีการนำเสนอเป็นอย่างไร

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทย ประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” ได้ทำการศึกษาจากซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย ซึ่งจะต้องมีการออกอากาศในช่วงปี พ.ศ.2559 ถึงปี พ.ศ.2567 โดยจะเป็นกลุ่มซีรีส์วายที่ได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากความสำเร็จของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่มีผลวิจารณ์ในเชิงบวกบนสื่อออนไลน์และมียอดผู้รับชมเกิน 1 ล้านครั้งขึ้นไปต่อตอน และได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงได้รับรางวัลจากเวทีต่าง ๆ มากมาย อันประกอบไปด้วย

- 1) SOTUS The Series พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง (2559 - 2560)
- 2) เพราะเราคู่กัน 2gether The Series (2563)
- 3) แปลรักฉันด้วยใจเธอ ภาค 1 “I Told Sunset About You” (2563)
- 4) นิทานพันดาว A Tale of Thousand Stars (2564)
- 5) คินนพอร์ช เดอะซีรีส์ ลา ฟอर्ट เด่ KinnPorsche The Series La Forte (2565)
- 6) Cutie Pie นิ่งเสียก็หาว่าซื่อ (2565)
- 7) แฟนผมเป็นประธานนักเรียน My School President (2565-2566)
- 8) Last Twilight ภาพนายไม่เคยลืม (2566-2567)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตซีรีส์วายในประเทศไทยให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 2) ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นบรรทัดฐานในการสร้างสรรค์ซีรีส์วายในประเทศไทยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

1) สูตร คือ การผสมผสานขององค์ประกอบต่าง ๆ จากการการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) แก่นเรื่อง (Themes) ความขัดแย้ง (Conflict) ตัวละคร (Character) ฉาก (Setting) มุมมองในการเล่าเรื่อง (Narrator Standpoint) และสัญลักษณ์พิเศษ (symbol) เพื่อสร้างสรรค์เรื่องราวให้กับซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย

2) การนำเสนอ คือ การถ่ายทอดเนื้อหาจากเรื่องราวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจากจินตนาการหรือจากประสบการณ์ รวมถึงการสอดแทรกข้อคิดให้กับผู้ชมลงไปในซีรีส์วาย

3) ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย คือ ซีรีส์ที่เล่าเรื่องราวความรักและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้ชายด้วยกัน (Boy's Love) โดยมีระยะเวลาออกอากาศ 60 นาทีต่อตอน มีจำนวน 8-16 ตอน ซึ่งมีการออกอากาศอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน ทางทีวีดิจิทัลหรือผ่านทางช่องทางออนไลน์ ในประเทศไทย

4) ประสบความสำเร็จ คือ สิ่งที่สามารถยืนยันว่าซีรีส์วายไทยได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่มีผลวิจารณ์ในเชิงบวกบนสื่อออนไลน์และมียอด ผู้รับชมเกิน 1 ล้านครั้งขึ้นไปต่อตอน รวมถึงได้รับรางวัลจากเวทีต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น รางวัลซีรีส์วายยอดเยี่ยม Y Series of The Year เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษา เรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทย ประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเรื่องเพศสรีระ เพศสภาพ เพศวิถี และกลุ่มความหลากหลายทางเพศ จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องเพศ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักที่ต้องพิจารณาร่วมกัน ดังนี้

2.1.1 เพศสรีระ (Sex) ซึ่งชีรา ทองกระจ่าง (2561) ให้ความหมายของเพศสรีระ (Sex) หมายถึง อวัยวะเพศ ลักษณะ

เพศทางกายภาพที่มองเห็นจากภายนอก และเพศที่ถูกระบุทางพันธุกรรมหรือโครโมโซม ซึ่งเพศสรีระมักถูกใช้เป็นตัวกำหนดเพศที่ถูกรับรองในทางกฎหมายหรือถูกรับรองอย่างเป็นทางการโดยระบบของรัฐ เช่น ในประเทศไทย เด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศชาย จะได้รับการจดทะเบียนการเกิดเป็นเพศชาย และได้รับคำนำหน้าว่า เด็กชาย ส่วนเด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศหญิงย่อมได้รับคำนำหน้าว่า เด็กหญิง ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติที่รัฐกำหนด

2.1.2 เพศสภาพ (Gender) ซึ่งชีรา ทองกระจ่าย (2561) ได้ให้ความหมายของเพศสภาพ (Gender) หมายถึง บทบาททางเพศที่ถูกกำหนดและประกอบสร้างขึ้นจากขนบธรรมเนียม ประเพณี โครงสร้างอำนาจ และกลไกทางสังคมต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการนิยามตนเองหรืออัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) และการแสดงบทบาททางเพศหรือตัวตนทางเพศของบุคคลในสังคม เช่น การแสดงบทบาทความเป็นหญิง (Feminine) หรือความเป็นชาย (masculine) และ “ความเป็นหญิงชาย” (androgynous) ซึ่งเป็นลักษณะผสมระหว่างลักษณะเด่นของความเป็นชายและความเป็นหญิง เป็นต้น

2.1.3 เพศวิถี (Sexuality, Sexual Orientation) ซึ่งชีรา ทองกระจ่าย (2561) ได้ให้ความหมายของเพศวิถี (Sexuality) หมายถึง วิธีชีวิตทางเพศในทางกามารมณ์ และในด้านความรัก ความรู้สึก ซึ่งหมายรวมถึงรสนิยมทางเพศ ความรู้สึกดึงดูด ความปรารถนาทางเพศ ความรู้สึกรักใคร่ ชอบพอ หรือพฤติกรรมในความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้แก่ 1) การรักเพศตรงข้าม (Heterosexuality) 2) การรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) 3) การรักสองเพศ (Bisexuality) 4) การไม่ฝักใฝ่ทางเพศ (Asexual) และ 5) การรักไม่จำกัดเพศ (Pansexual)

2.1.4 กลุ่มความหลากหลายทางเพศ ซึ่ง ชีรา ทองกระจ่าย (2561) กล่าวว่า ในสังคมไทยปัจจุบัน บุคคลที่เป็นกลุ่มความหลากหลายทางเพศหรือที่สังคมไทยเรียกว่า “เพศที่สาม” นั้น ได้มีการปรากฏตัวและแสดงตัวตนในสังคมเพิ่มมากขึ้น และได้มีการนำศัพท์ภาษาอังกฤษบางคำมาใช้ ในการนิยาม

ตัวตนของ “กลุ่มความหลากหลายทางเพศ” หรือเรียกย่อว่า LGBTQ+

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับซีรีส์วาย ซึ่ง กฤตพล สุธีภัทรกุล (2563) ได้ให้ความหมายของซีรีส์วาย คือ ซีรีส์ที่ถูกสร้างขึ้นโดยมาจากการดัดแปลงนวนิยายวายที่ ส่วนใหญ่มักเล่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและผู้ชาย ซึ่งส่วนใหญ่เนื้อเรื่องจะเน้นฉากฉ้อฉล ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง มีระยะเวลาออกอากาศ 60 นาทีต่อตอน มีจำนวน 8-13 ตอน โดยมีการออกอากาศ สัปดาห์ละ 1 วันผ่านทางทีวีดิจิทัล หรือผ่านทางช่องทางออนไลน์ ปัจจุบันมีซีรีส์วายถูกสร้างขึ้นมามากมาย จากความต้องการของกลุ่มแฟนคลับและได้ถูกส่งออกไปยังต่างประเทศ จนอาจกล่าวได้ว่าไทยคือผู้ส่งออกคู่จิ้นระดับเอเชีย ทำให้ทางค่ายผู้จัดต่าง ๆ ได้มีการต่อยอดความสำเร็จด้วยการจัดงานแฟนมีตติ้ง (Fan Meeting) ไปทั่วเอเชีย และได้รับกระแสตอบรับอย่างล้นหลาม รวมถึงก่อให้เกิดจำนวนแฟนคลับเพิ่มมากขึ้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง โดยจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องมักจะศึกษาจากองค์ประกอบในการเล่าเรื่อง และการศึกษาเรื่อง Genres ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบในการเล่าเรื่อง ขจิตขวัณ กิจวิสาละ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบในการเล่าเรื่องที่มักศึกษาในงานสื่อสารศึกษานั้นประกอบด้วยโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร ฉาก มุมมองในการเล่าเรื่อง ในบางงานระบุองค์ประกอบอย่างสัญลักษณ์ด้วย โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังนี้

1) โครงเรื่อง (Plot) คือ โครงสร้างในการเล่าเรื่อง ซึ่งเริ่มต้นด้วยจุดเริ่มต้น (exposition) ที่มาจากความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลัก ความขัดแย้งนี้จะถูกพัฒนาเข้มข้นขึ้นเป็นลำดับจนนำไปสู่จุดสุดขั้นหรือจุดสูงสุด (Climax) แล้วจบเรื่องราวลงหลังจากปมปัญหาความขัดแย้งได้รับการแก้ไข (resolution) โครงสร้างรูปตัวนี้ เป็นโครงสร้างมาตรฐานที่ปรากฏแพร่หลายในเรื่องเล่าหลายประเภท ซึ่งเรียกสูตรโครงเรื่องนี้ว่า เป็นโครงเรื่องแบบดั้งเดิม หรือโครงเรื่องแบบคลาสสิก

กุสตาฟ เฟรย์แท็ก (Gustav Freytag) นักวิเคราะห์ชาวเยอรมัน ได้เสนอโครงสร้างในการเล่าเรื่องรูปตัววี สำหรับเรื่องบันเทิงคดี (fiction) (Giannetti, 1988: 305) โดยอธิบายว่า การลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องในเรื่องเล่าแทบทุกชนิดมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1.การเริ่มเรื่อง (Exposition) 2.การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) 3.ภาวะวิกฤต (Climax) 4.ภาวะคลี่คลาย (Falling Action) และ 5.การยุติของเรื่องราว (Ending)

นอกจากนี้ John Gardner ได้อธิบายถึงโครงสร้างการเล่าเรื่องฟิชเตน เคิร์ฟ (Fichtean Curve) ในหนังสือ The Art of Fiction อย่างเป็นขั้นตอนจากเหตุการณ์เริ่มต้นซึ่งค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นจนกลายเป็นวิกฤตในหลาย ๆ ช่วง ก่อนนำไปสู่จุดไคลแมกซ์ (Niwat59,2565) ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.การผูกปม (Rising Action) 2. เหตุการณ์ตึงเครียด (Climax) และ 3. การคลี่คลาย (Falling Action) โดยโครงสร้างการเล่าเรื่องของฟิชเตน เคิร์ฟ (Fichtean Curve) จะมีจุดที่เรียกว่า Inciting Incident หรือเหตุการณ์กระตุ้น คือสถานการณ์ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือ จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์

2) แก่นเรื่อง / แก่นความคิด (Theme) คือ ความคิดหลักในการเล่าเรื่อง เป็นความคิดรวบยอดที่เจ้าของเรื่องต้องการนำเสนอในการสร้างสรรค์เรื่องเล่าประเภทต่าง ๆ แก่นเรื่องเป็นจุดรวมที่เป็นศูนย์กลางของเรื่อง นอกจากนี้ ยังสามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเล่าเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการสังเกตชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร ค่านิยม คำพูด หรือสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏในเรื่อง แก่นเรื่องในเรื่องเล่าอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรม ความเป็นจริงตามธรรมชาติของมนุษย์ ปัญหาสังคม การต่อสู้เพื่อศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ความซับซ้อนในความสัมพันธ์ของมนุษย์ หรือคำถามเชิงศีลธรรมหรือปรัชญา

3) ความขัดแย้ง (Conflict) คือ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการเล่าเรื่อง เพราะมันเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดเป็นปมปัญหาที่จะนำพาให้เรื่องราวพัฒนาและดำเนินต่อไปได้ผ่านกระบวนการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นของตัวละคร ดังเช่นที่ มุลเลอร์และวิลเลียมส์ (Muller and Williams, 1985: 42-43) ได้ให้คำอธิบายไว้ใน Introduction to Literature ว่า “โครงเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์หรือพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งเหตุการณ์หรือพฤติกรรมนั้นจะมีการพัฒนาขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งต่าง ๆ” โดยความขัดแย้งนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1.ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน 2.ความขัดแย้งภายในจิตใจ 3.ความขัดแย้งกับพลังภายนอก เช่น ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมหรือธรรมชาติอันโหดร้าย เป็นต้น

4) ตัวละคร (Character) คือ บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวในเรื่อง เวลาพูดถึงตัวละครนั้นรวมความหมายตั้งแต่บุคลิกลักษณะของตัวละคร รูปร่างหน้าตา ไปจนถึงอุปนิสัยใจคอ ตัวละครจะมีองค์ประกอบ 2 ส่วนเสมอ ได้แก่ ส่วนที่เป็นความคิด (conception) และส่วนที่เป็นพฤติกรรม (presentation) (Swain, 1982: 95) ในส่วนที่เป็นความคิดของตัวละครนั้น เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยากจนกว่าจะมีเหตุผลที่สำคัญเพียงพอสำหรับการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่จะมากำหนดความคิดและจิตใจของตัวละครนั้นอยู่ที่ภูมิหลังของตัวละคร เช่น ชีวิตวัยเด็ก การศึกษา ฐานะความเป็นอยู่ ส่วนพฤติกรรมเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากความคิดและทัศนคติของตัวละคร โดยส่วนใหญ่จะมีการแบ่งประเภทของตัวละครตามความสำคัญ ได้แก่ 1.ตัวละครหลัก 2.ตัวละครรอง (โชติอนันต์ เกษมวงศ์หงส์, 2563)

นอกจากนี้ ยังสามารถจำแนกตัวละคร เป็น ตัวละครมิติเดียว (flat character) หรือ ตัวละครหลายมิติ (round character) ตามแนวคิดของ E. M. Foster ซึ่งได้อธิบายไว้ใน Aspects of the Novel ว่า “ตัวละครมิติเดียว” เป็นตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะด้านเดียวหรือสองด้าน ไม่ซับซ้อนตลอดทั้งเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเจตนาการณ์ บริบทแบบไหน ไม่มีการเจริญเติบโตหรือการเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าเป็นคนดี ก็จะดีตลอดทั้งเรื่อง ขณะที่ตัวละครแบบหลายมิติ จะมีความสลับซับซ้อน มีพัฒนาการเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ที่เจอ ในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงในตัวละครที่มีลักษณะเช่นนี้ อาจถึงขั้นที่ทำให้คนดูประหลาดใจ (Encyclopedia Britannica, 2019)

5) ฉาก (Setting) หมายถึง เวลาและสถานที่ที่เกิดขึ้นในเรื่องเล่าเดวิด เฮอร์แมน (David Herman) เรียกเวลาและสถานที่ในภาพยนตร์ว่า “story world” ขณะที่ มิคาอิล บัคดิน

(Mikhail Bakhtin) เรียกว่า “chronotope” อันสื่อความหมายถึงเวลาและสถานที่ในเรื่องเล่า ฉากสัมพันธ์กับเรื่องเล่าโดยสื่อสารถึง ปัจจัยด้านเวลา (temporal factors) อันเป็นช่วงเวลาที่เกิดขึ้น เรื่องเกิดขึ้น ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ (geographic factors) เป็นสถานที่ทางกายภาพที่รวมคุณลักษณะบางอย่าง เช่น ผืนดิน สภาพอากาศ หรือความหนาแน่นของประชากร และปัจจัยทางกายภาพอื่น ๆ ในสถานที่ที่เรื่องราวเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อตัวละคร และการกระทำของตัวละครในเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม ที่เกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมในเรื่อง รวมถึงประเพณี ค่านิยม ศีลธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติในสังคมที่เรื่องราวเกิดขึ้น (Boggs and Petrie, 2003: 100)

ซึ่ง สุรพัสตร์ ภัทรานนท์อุทัย (2561) ได้อธิบายว่า ฉากได้กลายเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเล่าเรื่อง เนื่องจากฉากจะทำให้ผู้ชมได้รับสื่อที่เห็นภาพความเป็นจริงได้ชัด ยังทำให้การสื่อสารในสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องต้องการจะสื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นฉากจึงมีความสำคัญ โดยฉากสามารถแบ่งประเภทออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1.ฉากที่เป็นธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ทุ่งหญ้า แม่น้ำ ลำธาร เป็นต้น 2.ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ในครัว เป็นต้น 3.ฉากที่เป็นช่วงเวลาหรือยุคสมัย ได้แก่ ยุคสมัยหรือช่วงเวลาที่ต้องการจะเล่าเรื่อง 4.ฉากที่เป็นการดำเนินชีวิตของตัวละคร ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และ 5. ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม คือ สภาพแวดล้อมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ความเชื่อหรือความคิด ค่านิยม ธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น

6) มุมมองในการเล่าเรื่อง (Narrator Standpoint) คือ การที่ผู้เล่ามองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยอาจจะมองจากวงใน ใกล้ชิดหรืองานวนนอกห่าง ๆ ซึ่งแต่ละจุดยืนในแต่ละมุมมองมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชม และการชักจูงอารมณ์ของผู้ชมแตกต่างกัน ซึ่งหลุยส์ จิอันเน็ตตี (Louis Giannetti) แบ่งจุดยืนพื้นฐานในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไว้ 4 ประเภท ได้แก่ 1.การเล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่หนึ่ง (The First-person Narrator) 2.การเล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่สาม (The Third-

person Narrator) 3.การเล่าเรื่องจากจุดยืนที่เป็นกลาง (The Objective Narrator) และ 4.การเล่าเรื่องแบบสัพพัญญู (The Omniscient Narrator)

7) สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) ประพนธ์ ตติยวรุณวงศ์ (2553, หน้า 27 อ้างถึงใน GU XINXI, 2561) ได้อธิบายเกี่ยวกับสัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) หมายถึงชุดของสัญลักษณ์ (Set of signs) ในภาพยนตร์ที่ถูกสร้างเพื่อให้ความหมาย (Meaning) แทนของจริง (Object) ในตัวบท สัญลักษณ์พิเศษจะช่วยอธิบายหรือบ่งบอกความหมายของเรื่องราว เพราะฉะนั้น ผู้ผลิตจำเป็นต้องควบคุมสัญลักษณ์ต่าง ๆ นี้ให้ความหมายไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ชวินโรจน์ ลิขิตเจริญสกุล (2566) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ สัญลักษณ์ทางกายภาพ และสัญลักษณ์ทางเสียง โดยเมื่อนำมาใช้ร่วมกัน นั่นคือ การเร้าอารมณ์ (Audience appeal) เป็นวิธีการดึงดูดให้ผู้ชม เข้าถึงเป้าหมายหรือจุดหมายของเรื่องได้ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการรับรู้ ของผู้ชม และทำให้การเร้าอารมณ์ผู้ชมประสบความสำเร็จ

2.3.2 การศึกษาเรื่อง Genres ซึ่งกาญจนา แก้วเทพ (2543) ได้อธิบายเกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง Genres ไว้ในหนังสือ “การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค” ไว้ว่า การศึกษาเรื่อง Genres ช่วยทำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงทางสังคมและทางการเมืองของ Genres แต่ละประเภท และทำให้เข้าใจว่าบางผลงานถึงยังได้รับความนิยมยืนยงคงกระพัน บางผลงานถึงไม่ได้รับความนิยมจนถูกลืมเลือน รวมถึงยังให้เห็นความต่อเนื่องและการแปลงรูป (Transformation) ของศิลปะบางชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแปรรูปจากนิทานพื้นบ้านมาเกิดใหม่ในผลงานของสื่อมวลชนสมัยใหม่ หรือการหยิบผลงานชิ้นเก่าชิ้นหนึ่งมาสร้างใหม่ (Remake) สิ่ง que ผู้ผลิตจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ก็คือ อะไรเป็นลักษณะ Convention ที่จำเป็นต้องธำรงรักษาเอาไว้เพราะเป็นเอกลักษณ์ของ Genres นั้น ในเวลาเดียวกันก็ต้องทราบว่าจะอะไรเป็น Invention ที่สามารถจะดัดแปลงแก้ไขได้

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวอีกว่า แนวคิดเรื่อง Genres นั้น มิมีติมากมาย ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์ได้หลายแง่มุมเช่นกัน ใน

ที่นี้จะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ “Genres” ใน 2 มิติ คือ การวิเคราะห์สูตร (Formula) และการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narration) ดังนี้

1) การวิเคราะห์สูตร (Formula) ผลผลิตสื่อทุกชนิดจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่ตรงข้ามกัน 2 ประการคือ convention และ invention โดยทั้งสองส่วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันจะขาดไปไม่ได้ เพราะ convention ทำให้ผู้รับมีความคุ้นเคย (familiarity) มากพอที่จะเข้าใจตัวบทได้แต่ invention ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างสุนทรียะให้เกิดขึ้น

2) การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narration) คือ การวิเคราะห์วิธีการส่งสารที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบที่แน่นอน (ซึ่งเกี่ยวพันกับเรื่อง Formula ที่ได้กล่าวไปแล้ว) ที่เรียกว่าต้องมี “ตรรกะของการเล่าเรื่อง” (Logic of Narration) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ อันแทบจะขาดเสียมิได้ดังนี้ คือ ต้องมีฝ่ายพระเอก-นางเอก ต้องมีฝ่ายผู้ร้าย ต้องมีความขัดแย้งระหว่างสองฝ่าย และต้องมีผู้ช่วยหรือมือที่สาม ซึ่งอาจจะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทย ประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis)

แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลประเภทวีดิทัศน์ของซีรีส์วายไทยที่ออกอากาศผ่านทางทีวีดิจิทัลและทางระบบสตรีมมิ่งในช่วงปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2567 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากซีรีส์ที่มี ผลวิจารณ์ในเชิงบวกบนสื่อออนไลน์และมี ยอดผู้รับชมเกิน 1 ล้านครั้งขึ้นไปต่อตอน และได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศและต่างประเทศได้แก่ ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน รวมถึงประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงได้รับรางวัลจากเวทีต่าง ๆ มากมาย จำนวนทั้งสิ้น

8 เรื่อง ได้แก่ 1) SOTUS The Series พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง (2559), 2) เพราะเรารักกัน 2gether The Series (2563), 3) แพลร์รักฉันด้วยใจเธอ ภาค 1 I Told Sunset About You (2563), 4) นิทานพันดาว A Tale of Thousand Stars (2564), 5) คินน์พอร์ช เดอะซีรีส์ ลา ฟอर्ट KinnPorsche The Series La Forte (2565), 6) Cutie Pie Series นิ่งเฮียก็หาว่าซื่อ (2565), 7) My School President แฟนผมเป็นประธานนักเรียน (2565-2566) และ 8) Last Twilight ภาพยนตร์ไม่เคยลืม (2566-2567)

ซึ่งใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) โดยใช้ องค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), มุมมองในการเล่าเรื่อง (Narrator Standpoint), และ สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอในรูปแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “สูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทย ประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ใช้องค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), มุมมองในการเล่าเรื่อง (Narrator Standpoint), และ สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) โครงเรื่อง (Plot) ซึ่งจากการศึกษาการนำเสนอของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น พบว่า ลักษณะของโครงเรื่องนั้น มีการใช้รูปแบบโครงสร้างการเล่าเรื่องตามแนวคิดของกุสตาฟ เฟรย์แท็ก (Gustav Freytag) และฟิชเตนเคิร์ฟ (Fichtean Curve) ผสมผสานกัน โดยมีการเริ่มเรื่อง มีเหตุการณ์กระตุ้น มีการพัฒนาเหตุการณ์ มีภาวะวิกฤต มีภาวะคลี่คลาย และมีการยุติเรื่องราวที่เหมือนกัน ส่วนจุดที่มีความแตกต่างกันนั้นคือการพัฒนาเหตุการณ์ และภาวะวิกฤต ที่แต่ละเรื่องจะมีไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับโครงดำเนินเรื่องและอุปสรรคที่ตัวละครจะต้องเผชิญในสถานการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างการเล่าเรื่องจะไม่เหมือนกับ

การเล่าเรื่องแบบภาพยนตร์ เนื่องจากจำนวนตอนของซีรีส์มีความยาวที่มากกว่า

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าลักษณะการเล่าเรื่องของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น จะต้องเปิดด้วยการแนะนำตัวละคร แนะนำฉาก สถานที่ต่าง ๆ และมีเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้เกิดเหตุการณ์กระตุ้นขึ้น อาทิเช่น เกิดเรื่องราวความขัดแย้งระหว่างพระเอกกับนายเอก ตัวละครเอกตัดสินใจเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งเพื่อทำภารกิจบางอย่าง ซึ่งเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสนใจและอยากติดตามต่อ

ขั้นตอนต่อมาจะเป็นในส่วนของการพัฒนาเหตุการณ์จะเป็นการเล่าเรื่องราวที่เข้มข้นมากขึ้น โดยส่วนมากจะเป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างพระเอกกับนายเอกอย่างต่อเนื่อง และค่อย ๆ เห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวละคร นั่นคือพระเอกกับนายเอกเกิดตกหลุมรักอีกฝ่ายไม่รู้ สักตัว อันเนื่องมาจากความใกล้ชิด และบางเรื่องอาจมีตัวละครหลักเข้าไปเกี่ยวข้องกับแผนการบางอย่างของตัวร้าย ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักกับตัวร้าย และทำให้เรื่องราวเริ่มยุ่งยากลำบากขึ้น

ต่อมาจะเป็นในส่วนของขึ้นภาวะวิกฤต จะเป็นการเล่าเรื่องราวที่เข้าสู่ช่วงความขัดแย้งพุ่งขึ้นสูงสุด ตัวละครจะต้องตัดสินใจบางอย่างที่ยากลำบาก เผชิญหน้าเพื่อหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ และส่งผลทำให้เกิดจุดแตกหักของพระเอกกับนายเอก อาจจะมีบางเรื่องที่เกิดการต่อสู้กับตัวร้ายขึ้น

จากนั้นจะเข้าสู่ขึ้นภาวะคลี่คลาย ซึ่งเป็นขั้นตอนหลังจากที่จุดวิกฤตได้ผ่านพ้นไป ตัวละครหลักสามารถแก้ปัญหาความยุ่งยากที่เกิดขึ้น ปมปัญหาและความขัดแย้งถูกคลี่คลาย และเข้าสู่ขั้นตอนสุดท้าย ได้แก่ ขั้นการยุติเรื่องราว ซึ่งจะเห็นได้ว่า ซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่อง นั้น มีลักษณะตอบจบที่เหมือนกันทั้ง 7 เรื่อง คือ จบแบบสุขนาฏกรรม (Happy Ending) ไม่ว่าจะเป็นการสมหวังในเรื่องของความรัก เป้าหมายที่ตั้งใจไว้สำเร็จ ส่วนซีรีส์เรื่อง แปลรักฉันด้วยใจเธอ Part 1 I Told Sunset About You นั้นมีลักษณะตอนจบที่มีบทส่งท้าย เนื่องจากจะมีการเล่าเรื่องต่อในซีซั่น 2

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์สูตร (Formula) ของ Cawelti จากซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่อง พบว่า มีสิ่งเหมือนกัน ได้แก่ สะท้อนสภาพความเป็นจริง บริบททางการเมือง คือ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศยังไม่เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง เกิดความไม่เท่าเทียม และสะท้อนโครงสร้างทางความคิด สภาวะทางจิตใจของผู้คน คือ กลัวสังคมไม่ยอมรับในตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

2) แก่นเรื่อง (Theme) ซึ่งจากการศึกษาการนำเสนอของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น ผู้วิจัยพบว่า ทุกเรื่องจะมีแก่นเรื่องหลักและแก่นเรื่องรองเสมอ โดยแก่นเรื่องหลักจะมีลักษณะที่มีจุดร่วมและจุดที่แตกต่างกัน โดยจุดร่วมคือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความรักเป็นหลักส่วนที่แตกต่างกันจะเป็นรูปแบบของความรัก ส่วนแก่นเรื่องรองจะเป็นการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับทางสังคม เพศสภาพและเพศวิถีของตัวละคร เป็นต้น

3) ความขัดแย้ง (Conflict) ซึ่งจากการศึกษาการนำเสนอของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น ผู้วิจัยพบว่า ความขัดแย้งระหว่างบุคคลเป็นประเภทความขัดแย้งหลักที่พบได้บ่อยที่สุดในซีรีส์วายประเภทชายรักชายทุกเรื่อง และอีกประเภทความขัดแย้ง คือ ความขัดแย้งภายในจิตใจ ซึ่งเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละครนั้น กับความขัดแย้งกับกลุ่มคนหรือสังคม ซึ่งพบในซีรีส์วายประเภทชายรักชายทุกเรื่องเช่นเดียวกัน เนื่องจากซีรีส์วายมีความพูดถึงเรื่องราวความรักของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศและมีการเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นหลัก จึงมีบางสถานการณ์ในเรื่องที่ตัวละครจะต้องพบเจอกับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนหรือสังคมที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

4) ตัวละคร (Character) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตัวละครที่พบในซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น มาจำแนกออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

4.1) วิเคราะห์ตามความสำคัญของตัวละคร ซึ่งมีแบ่งตัวละครออกมาได้เป็นสองจำพวก ได้แก่ ตัวละครหลักอย่างพระเอก นายเอก ตัวร้าย และตัวละครรอง จากการศึกษพบว่าตัวละครหลักได้แก่พระเอกกับนายเอกเป็นฝ่ายดำเนินเรื่อง และ

มีตัวร้าย เข้ามาเป็นอุปสรรค และมีตัวละครรองเข้ามาคอยสนับสนุนตัวละครหลักอย่างพระเอกกับนายเอกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

4.2) วิเคราะห์ตามบทบาทที่ตัวละครได้รับ โดยใช้การวิเคราะห์ของตัวละครบุคลิกและนิสัยการจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ตัวละครหลักและตัวละครรอง จากการศึกษาพบว่า บุคลิกและลักษณะนิสัยของตัวละครหลักได้แก่ พระเอกกับนายเอกนั้น มักจะตรงข้ามกันในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งส่งผลให้เกิดความขัดแย้งกันในตอนต้นเรื่อง ส่วนใหญ่ตัวละครพระเอกมักจะถูกสร้างบุคลิกและนิสัยที่มีความเป็นผู้นำ เข้มแข็ง มีความจริงจังกับชีวิต มีความอบอุ่นและอ่อนโยน ส่วนนายเอกนั้น มักถูกสร้างให้มีความแตกต่างกันกับพระเอก ในด้านของความคิด ทัศนคติ และความสามารถที่น้อยกว่า รวมถึงมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่มากกว่าพระเอก ส่วนตัวละครหลัก ได้แก่ ตัวร้ายนั้น ส่วนใหญ่มักถูกสร้างให้มีความขัดแย้งทางด้านความคิดและทัศนคติตลอดทั้งเรื่อง รวมถึงมีความอยากรู้อยากเห็น และคอยขัดขวางไม่ให้ตัวละครหลักสมหวังกับสิ่งที่ปรารถนาไว้ และบุคลิกและลักษณะนิสัยของตัวละครรองนั้น ส่วนใหญ่มักเป็นตัวละครที่คอยช่วยเหลือ ชี้นำในเรื่องต่าง ๆ และเป็นกำลังใจให้กับตัวละครหลักอยู่เสมอ นอกจากนั้นตัวร้ายก็สามารถแปรเปลี่ยนกลายมาเป็นตัวละครรองในตอนจบได้เช่นกัน เมื่อสามารถเคลียร์ปัญหาความขัดแย้งกับพระเอกและนายเอกได้สำเร็จ

4.3) วิเคราะห์ตามคุณลักษณะของตัวละคร โดยใช้การจำแนก ได้แก่ ตัวละครแบบกลม (Well-rounded Character) และ ตัวละครแบบแบน (Typed Character) จากการศึกษาพบว่า พระเอกกับนายเอก โดยภาพรวมมีลักษณะเหมือนกัน นั่นคือ ตัวละครแบบกลม (Well-rounded Character) หมายถึง ตัวละครที่มีมิติ มีลักษณะนิสัยหลาย ๆ ด้าน และมีพัฒนาการทางด้านพฤติกรรม อุปนิสัย ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและทัศนคติต่าง ๆ

ส่วนคุณลักษณะของตัวละครทางด้านตัวละครหลัก ได้แก่ ตัวร้ายและตัวละครรองพบว่า มีทั้งลักษณะเป็นตัวละครแบบกลม (Well-rounded Character) และ ตัวละครแบบแบน

(Typed Character) ผสมกันอยู่ เนื่องจากส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญไปที่ตัวละครหลักอย่างพระเอกกับนายเอกมากกว่า

4.4) วิเคราะห์ตามพัฒนาการของตัวละคร โดยใช้การจำแนก ได้แก่ ตัวละครแบบเคลื่อนไหว (Dynamic Character) และตัวละครแบบนิ่ง (Static Character) จากการศึกษาพบว่า ตัวละครหลักได้แก่พระเอกกับนายเอกจะมีลักษณะที่เหมือนกัน คือ เป็นตัวละครแบบเคลื่อนไหว (Dynamic Character) มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงความจิตใจหรืออุปนิสัยใจคอของตัวละครผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง ส่วนมากจะเป็นเรื่องของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของแต่ละตัวละคร ส่วนตัวละครหลักได้แก่ตัวร้ายและตัวละครรอง พบว่ามีทั้งลักษณะเป็นตัวละครแบบนิ่ง (Static Character) และ ตัวละครแบบเคลื่อนไหว (Dynamic Character) เนื่องจากส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญไปที่ตัวละครหลักอย่างพระเอกกับนายเอกมากกว่า

นอกจากนี้ก็ยังได้วิเคราะห์สถานะเพศของตัวละครเพิ่มเติม โดยนำแนวคิดเรื่องเพศสรีระ เพศสภาพและเพศวิถีมาช่วยในการวิเคราะห์ตามคุณลักษณะและวิเคราะห์ตามพัฒนาของตัวละคร

ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ตัวละครพระเอก กับตัวละครนายเอก โดยรวมมีเพศสภาพที่เหมือนกัน ได้แก่ ความเป็นหญิงชาย (Androgynous) คือเป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ สามารถผสมผสานความเข้มแข็งของผู้ชาย และความอ่อนโยนของผู้หญิง แต่จะมีการแสดงออกด้านความเป็นชายที่มากกว่าการแสดงออกด้านความเป็นหญิงโดยสังเกตจากการพูด การแสดงกริยาท่าทางของตัวละคร และการแสดงความรู้สึกของตัวละคร เป็นต้น ส่วนเพศวิถีของตัวละครพระเอก มีลักษณะเป็นทั้ง การรักสองเพศ (Bisexuality) ซึ่งมีลักษณะคือสามารถมีความรู้สึกรักใคร่ชอบพอสองเพศเดียวกันกับเพศตรงข้าม และการรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) อย่างเดียว

ส่วนตัวละครหลักประเภทตัวร้าย มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นเพศสรีระที่มีทั้งผู้ชายและผู้หญิง รวมถึงเพศสภาพก็มีความแตกต่างกันได้แก่ ผู้ชายมีทั้งเพศสภาพที่มีความเป็นชาย (Gender Norm) และความเป็นหญิงชาย (Androgynous) แต่

ตัวละครผู้หญิงนั้นมีสภาพแบบเดียวกันคือมีความเป็นหญิงชาย
 อย่างเดียว นอกจากนี้เพศวิถีของตัวละครตัวร้าย ก็มีความ
 หลากหลายทางด้านเพศวิถีเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการรักเพศ
 เดียวกัน (Homosexuality) และการรักเพศตรงข้าม
 (Heterosexuality) โดยสังเกตจากการพูด การแสดงกริยา
 ท่าทาง และการแสดงความรู้สึกของตัวละคร

และตัวละครรอง มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นเพศ
 สรีระที่มี ทั้งผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งเพศสภาพมีลักษณะ
 ที่เหมือนกัน ได้แก่ ความเป็นหญิงชาย (Androgynous)
 นอกจากนี้เพศวิถีของตัวละครรอง ก็มีความหลากหลายทางด้าน
 เพศวิถี เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการรักเพศเดียวกัน
 (Homosexuality) และการรักเพศตรงข้าม (Heterosexuality)
 โดยสังเกตจากการพูด การแสดงกริยาท่าทาง และการแสดง
 ความรู้สึกของตัวละคร

5) ฉาก (Setting) ผู้วิจัยได้นำซีรีส์วายประเภทชาย
 รักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น มาวิเคราะห์ฉากที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ
 ในดำเนินเรื่องราว ประกอบไปด้วย ฉากธรรมชาติ ฉากประดิษฐ์
 ฉากที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัย และฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิง
 นามธรรม ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ฉากธรรมชาติส่วนใหญ่มัก
 เกิดขึ้นตามสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม ไม่ว่าจะเป็นทะเล ภูเขา
 น้ำตกและภายในป่า ซึ่งมีสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป โดย
 ส่วนมากฉากที่เป็นทะเล ภูเขา น้ำตกมักจะเกิดเหตุการณ์
 โรแมนติกกับดราม่าระหว่างพระเอกกับนายเอก ส่วนฉากในป่า
 มักจะเกิดเหตุการณ์คับขันขึ้นในเรื่อง อาทิเช่น เกิดการหลงทาง
 ของตัวละครและการหาทางเอาตัวรอดจากผู้ร้าย เป็นต้น

ส่วนฉากประดิษฐ์ มักเป็นสถานที่หลักของการดำเนิน
 เรื่องราวทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสถานที่อยู่อาศัย สถานศึกษา ที่
 ทำงานของตัวละคร ที่นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงบุคลิก ลักษณะ
 นิสัยของตัวละครแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการของตัว
 ละครที่เกิดขึ้นอีกด้วย

ส่วนฉากที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัยและฉากที่เป็น
 สภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม จากการวิเคราะห์ พบว่า ฉาก
 ที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัย มักจะเกิดเหตุการณ์ในสถานที่เดียวกัน
 เป็น 2 ช่วงเวลาได้แก่ ช่วงเวลาในอดีตจะเป็นฉากที่ตัวละครนึก

ถึงเหตุการณ์บางอย่าง กับช่วงเวลาในปัจจุบันจะเป็นการดำเนิน
 เรื่องหลัก

และฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม มักจะเป็น
 ลักษณะของการดำเนินเรื่องที่มีการสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม
 วัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ที่ได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
 รวมถึงการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ของผู้คน

6) มุมมองในการเล่าเรื่อง (Narrator Standpoint)

ซึ่งจากการศึกษาการนำเสนอของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง
 8 เรื่องนั้น พบว่า ทุกเรื่องมีการใช้มุมมองการเล่าเรื่อง ใน
 ลักษณะของการเล่าเรื่องแบบสัพพัญญู (The Omniscient
 Narrator) ทำให้ผู้ชมได้เห็นการดำเนินเรื่องราวของทุกตัวละคร
 ในเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวฝั่งตัวละครหลักอย่างพระเอกกับ
 นายเอก และตัวละครรองที่มีทั้ง ตัวร้ายและตัวละครผู้ช่วยเหลือ
 ซึ่งบางช่วง บางตอนมีการนึกย้อนอดีตของตัวละครในเรื่อง

7) สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) ซึ่งจากการศึกษา

การนำเสนอของซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น
 พบว่า สัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏมีลักษณะที่คล้ายกันในเรื่องของ
 การแฝงความหมายและสัญลักษณ์บางอย่างซึ่งทำให้ผู้ชมสามารถ
 ตีความและเชื่อมโยงกับเรื่องราวได้ในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมถึง
 ทำให้ผู้ชมสามารถนึกถึงซีรีส์วายเรื่องนั้น ๆ ได้ จากการเห็น
 สัญลักษณ์พิเศษดังกล่าว

สรุปและการอภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาสูตรการนำเสนอของ
 ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้
 แนวคิดเรื่องเพศสรีระ เพศสภาพ เพศวิถี แนวคิดเกี่ยวกับซีรีส์
 วายและแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง เพื่อทำความเข้าใจ ถึง
 โครงสร้างการเล่าเรื่อง จากการวิเคราะห์ซีรีส์วายประเภทชายรัก
 ชายทั้ง 8 เรื่องที่ประสบความสำเร็จในระดับเอเชีย ตั้งแต่
 ปี พ.ศ.2559 ถึง พ.ศ.2567 ทำให้ทราบว่า ซีรีส์วายประเภทชาย
 รักชายนั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างเพื่อให้ซีรีส์
 วายแนวนี้มีความสนุก ครบรส ได้แก่ การนำเสนอเรื่องราวที่มี
 ความน่าสนใจ แปลกใหม่ สะท้อนภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน
 โดยอาจนำเสนอเรื่องราวชีวิตที่ใกล้ชิดกับบุคคล หรือกลุ่มคนใน

สังคม ต่างจากสมัยก่อนที่กลุ่มคนชายรักชายจะเป็นตัวละครประกอบ มีภาพแทนในเชิงลบ แต่ซีรีส์วายปัจจุบันได้มีการนำเสนอความรักของชายรักชายในลักษณะเชิงบวกมากขึ้น มีแก่นเรื่องที่นอกจากจะถ่ายทอดเรื่องราวความรักในรูปแบบต่างๆ นั้น ยังมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตเป็นหลัก ซึ่งมีสภาพใกล้เคียงกับความเป็นจริงของสังคม

โดยผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot) มีผลต่อการประสบความสำเร็จของซีรีส์วายประเภทชายรักชาย จากการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า โครงเรื่องของซีรีส์วายประเภทชายรักชายกับซีรีส์ประเภททั่วไปนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกันมากในส่วนของขั้นตอนหรือวิธีการเล่าเรื่อง แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของวิธีการนำเสนอเรื่องราว ซึ่งซีรีส์ทั่วไปจะเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงวัยทำงาน แต่ของซีรีส์วายประเภทชายรักชายจะเน้นเล่าถึงช่วงวัยเรียน ไปจนถึงช่วงเริ่มต้นทำงานหลังเรียนจบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความเห็นสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาภรณ์ สมญาติ (2561) ว่า ลักษณะการนำเสนอของซีรีส์วายจะต้องมีเนื้อเรื่องที่ตอนจบสวยงาม มีการจำลองสังคมที่ยอมรับความรักของชายรักชายและการสร้างสถานการณ์จำลองที่ทำให้ตัวละครเกิดความใกล้ชิดกัน และการเล่าเรื่องที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำซีรีส์ และส่งผลให้ได้รับความนิยมถึงกี่ยอดคลั่งกับแนวคิดของขจิตขวัญ กิจวิสาละ (2564) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างการเล่าเรื่องที่จะช่วยในการจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่าง มีเหตุ มีผล และมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจน นอกจากนี้โครงเรื่องของซีรีส์วายประเภทชายรักชายจะต้องมีการนำเสนอให้มี ความมีความแข็งแรง น่าสนใจ และดึงดูดให้ผู้ชมอยากติดตามต่อ มีการพัฒนาบทให้มีความแปลกใหม่ จึงเป็นความท้าทายของผู้สร้างผลงานอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ก็ได้มีการผลิตซีรีส์วายที่มีการนำเสนอเรื่องราวในช่วงวัยต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นและมีความใกล้เคียงกับซีรีส์ประเภททั่วไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย เห็นสมควรให้มีการพัฒนาโครงเรื่องของซีรีส์วายประเภทชายรักชายด้วยการ

นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการทำงานที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้สร้างซีรีส์วายสามารถสร้างสรรค์เนื้อหาที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ ความหลากหลายในเชิงบวก ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการผลักดันวัฒนธรรมที่มีมูลค่าได้

2. แก่นเรื่อง (Themes) มีผลต่อการประสบความสำเร็จของซีรีส์วายประเภทชายรักชายจากการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า แก่นเรื่องหลักของซีรีส์วายประเภทชายรักชายกับซีรีส์ประเภททั่วไปนั้น มีทั้งจุดร่วมและจุดแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งซีรีส์ทั่วไปมักจะเน้นเรื่องราวความรักโรแมนติกของชายหญิง ส่วนซีรีส์วายประเภทชายรักชายมักจะเน้นเรื่องราวความรักโรแมนติกระหว่างชายกับชาย และแก่นเรื่องรองพบว่าการสะท้อนความเป็นจริง (Reality) ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันลงไปอย่างแนบเนียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความเห็นสอดคล้องกับแนวคิดของขจิตขวัญ กิจวิสาละ (2564) ที่ได้อธิบายว่า แก่นเรื่อง คือ ความคิดหลักในการเล่าเรื่อง เป็นความคิดรวบยอดที่ผู้สร้างต้องการนำเสนอเรื่องราว แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าซีรีส์ประเภททั่วไปกับซีรีส์วายประเภทชายรักชายจะมีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักเป็นแกนหลักเหมือนกัน แต่ก็จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของเพศสภาพและเพศวิถีรวมถึงสภาพสังคม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ เห็นสมควรให้มีการพัฒนาแก่นเรื่องของซีรีส์วายประเภทชายรักชายที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยไม่เน้นเรื่องราวความรักโรแมนติกอย่างเดียว อาจมีการเล่าถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นแก่นเรื่องหลักและมีเรื่องราวความรักเข้ามาเป็นแก่นเรื่องรอง

3. ตัวละคร (Character) มีผลต่อการประสบความสำเร็จของซีรีส์วายประเภทชายรักชาย จากการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า ตัวละครหลักจะต้องประกอบไปด้วย พระเอกกับนายเอก ซึ่งส่วนใหญ่ตัวละครพระเอกมักจะถูกสร้างบุคลิกและนิสัยที่มีความเป็นผู้นำ เข้มแข็ง มีความจริงกับชีวิต มีความอบอุ่นและอ่อนโยน ส่วนตัวละครนายเอกนั้น มักถูกสร้างให้มีความแตกต่างกับพระเอกในด้านของความคิด ทักษะความสามารถที่น้อยกว่า รวมถึงมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่มากกว่าพระเอก นอกจากนี้พบว่าตัวละครพระเอกกับนายเอก

มีลักษณะของเพศสภาพและเพศวิถีที่เหมือนกัน ได้แก่ มีความเป็นหญิงชาย (androgynous) ส่วนเพศวิถีของตัวละคร มีลักษณะทั้งการรักสองเพศ (bisexuality) และการรักเพศเดียวกัน (homosexuality) ซึ่งผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (กฤตพล สุธีภัทรกุล, 2563) ที่กล่าวว่า ตัวละครนายเอกถูกผลักให้มีความเป็นหญิงสูงกว่าตัวละครพระเอกไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ตั้งแต่ลักษณะทางกายภาพไปจนถึงลักษณะนิสัยของตัวละคร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ธันนา ว่องนราธิวัฒน์ (2562) ที่ระบุว่าการคัดเลือกนักแสดงของซีรีส์วาย มีสิ่งที่เหมือนกับการคัดเลือกนักแสดงทั่วไปคือ การพิจารณาว่ามีคุณลักษณะภายนอก และคุณลักษณะภายในตรงตามตัวละครในซีรีส์หรือไม่ นอกจากนี้นักแสดงจะต้องเปิดใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบชายรักชายซึ่งอาจจะไม่ตรงกับเพศสภาพของตนเองจึงจะทำให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดบทบาทของตัวละครได้ออกมาสมบูรณ์แบบ

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยมองเห็นถึงความสำคัญในการคัดเลือกนักแสดงให้มีความเหมาะสมกับตัวละครในเรื่อง โดยเฉพาะซีรีส์ที่ถูกสร้างมาจากนวนิยายวายที่ได้รับความนิยมเนื่องจากว่าผู้อ่านส่วนใหญ่มักคาดหวังกับการดัดแปลงไว้มาก เพราะถ้าหากมีการคัดเลือกนักแสดงมาไม่เหมาะสมและนักแสดงไม่สามารถเข้าถึงกับตัวละครนั้น ๆ ได้ก็จะทำให้ซีรีส์วายเรื่องนั้น ๆ ไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่หวังไว้

4. ฉาก (Setting) มีผลต่อการประสบความสำเร็จของซีรีส์วายประเภทชายรักชาย จากการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า ฉาก มีส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่องราวเหตุการณ์ของตัวละครในซีรีส์วายประเภทชายรักชาย โดยสถานที่ต่าง ๆ ในเรื่องที่เป็นจุดเปลี่ยนของตัวละครนั้น จะต้องมีความสมจริง ซึ่งผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการศึกษาของ (ปริญญา เกื้อหนู, 2537 และ ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539) ที่กล่าวว่า ฉากในบ้านหรือสถานที่พักอยู่อาศัย มักดำเนินเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวและความรักของตัวละคร ส่วนฉากที่เกิดขึ้นนอกบ้านนั้น มักดำเนินเรื่องราวที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพ และการทำงานของตัวละคร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ขจิตขวีญู กิจวิสาละ (2553) ที่ได้วิเคราะห์ว่าฉากเป็นเครื่องมือ

หนึ่งในการนำเสนอเรื่องเล่าซึ่งเป็นเรื่องแต่งขึ้นภายใต้ฉากของสถานที่ที่หนึ่ง เช่น เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชาวบ้านบนดอย ก็มีฉากต่าง ๆ ที่นำเสนอเรื่องราวของการใช้ชีวิตชาวบ้านบนดอย จะทำให้ผู้ชมคิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องจริง

ข้อเสนอแนะ เห็นสมควรให้มีการพัฒนาฉากให้มีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต อาชีพของตัวละคร ให้มีความสมจริงจนทำให้ผู้ชมสามารถมีอารมณ์ร่วมไปเรื่องราวได้

5. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) มีผลต่อการประสบความสำเร็จของซีรีส์วายประเภทชายรักชาย จากการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า สัญลักษณ์พิเศษนั้น ถูกสร้างมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อแสดงถึงความหมาย ความหมายและบรรยากาศที่ซับซ้อนให้กับเรื่องราว และสามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกเชื่อมโยงกับเรื่องราวและตัวละครได้ รวมถึงทำให้ผู้ชมจดจำเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ซึ่งผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการศึกษาของประพนธ์ ตติยวรกุลวงศ์ (2553) ที่กล่าวว่า สัญลักษณ์พิเศษนั้นสามารถช่วยอธิบายหรือบ่งบอกความหมายของเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ซีรีส์วายประเภทชายรักชายนั้น มีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายในหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น สิ่งของเพื่อแทนความรู้สึกของพระเอกที่มีต่อนายเอก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยมองว่า การใช้สัญลักษณ์นั้นจะต้องมีความหมายที่เข้าใจได้ง่าย และต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ รวมถึงสามารถให้ผู้ชมตีความได้หลากหลาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลซีรีส์วายประเภทชายรักชายทั้ง 8 เรื่องนั้น ทำให้ผู้วิจัยค้นพบสูตรการนำเสนอ ซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ส่งผลทำให้เกิดความประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. D = Dynamic (การสร้างไดนามิกของตัวละคร) เป็นส่วนสำคัญที่สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับซีรีส์วายประเภทชายรักชายเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกว่าคุณค่าตัวละครในเรื่องมีความซับซ้อนและมีพัฒนาการในระหว่างการเดินทางเรื่อง โดยอาจมีเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกหรือทางลบ

2. S = Sequence (การลำดับของเรื่องราว) การลำดับเรื่องราวของซีรีส์วายประเภทชายรักชายนั้น จะต้องมีการจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล และมีจุดหมายปลายทางให้น่าติดตามตั้งแต่ตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบของเรื่อง รวมถึงต้องสร้างเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ของตัวละครหลักนั้นเกิดการพัฒนาการและเกิดการเปลี่ยนแปลง

3. I = Iconic (การสร้างความน่าจดจำ) คือ การทำให้ซีรีส์วายประเภทชายรักชายนั้นเป็นที่น่าจดจำให้กับผู้ชม ไม่ว่าจะ เป็นโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และสัญลักษณ์บางอย่างที่ใส่เข้ามา เป็นต้น เพื่อให้ผู้ชมสามารถนึกถึง ซีรีส์วายเรื่องนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นหากสนใจศึกษาซีรีส์วายแนวนี้และต้องการให้งานวิจัยครั้งต่อไปเกิดความหลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อาจเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยเลือกจากกลุ่มผู้ชมและผู้ผลิต รวมถึงการใช้สูตรของนวนิยายวายและมังงะวายของญี่ปุ่นมาเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

2. นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับสูตรการนำเสนอของซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชาย งานวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างซีรีส์ไทยทั่วไประหว่างซีรีส์วายไทยประเภทชายรักชายเพื่อให้ค้นพบข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤตนัน ดิษฐบรรจง. (2564). *เรียนรู้วัฒนธรรม “ละครน้ำเน่า” ต้นเหตุจุดรั้งอุตสาหกรรมทีวีไทยไม่ไปไหนสักที?*. <https://themodernist.in.th/behind-thaidrama/>
- กฤตพล สุธีภัทรกุล. (2563). การประกอบสร้างตัวละครชายรักชายในซีรีส์วาย. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2543). *การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: Higher Press.
- ชีรา ทองกระจ่าง. (2561). *หน่วยที่ 8 เรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศภาวะ ในเอกสารการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนามนุษย์ในบริบทโลก สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชินโรจน์ ลิขิตเจริญสกุล. (2566). *รูปแบบของซีรีส์ชายรักชายที่ประสบความสำเร็จ*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โชติอนันต์ เกษมวงศ์หงส์. (2563). *การวิเคราะห์ตัวละครและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมิติความเป็นจริงกับความฝันในภาพยนตร์แฟนตาซี*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธันว ว่องนริธวิวัฒน์. (2562). *กระบวนการคัดเลือก พัฒนารูปแบบนักแสดง และการเพิ่มมูลค่าให้กับนักแสดงซีรีส์วาย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนาภรณ์ สมญาติ. (2561). ซีรีส์วาย (Y): ลักษณะเฉพาะและการนำเสนอความรักของชายรักชาย. *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561*, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- มติชนสุดสัปดาห์. (2563). ทำไมซีรีส์วายถึงประสบความสำเร็จสูงสุด?และแนวโน้มหญิง-หญิงที่กำลังจะมาถึง?. https://www.matichonweekly.com/column/article_354585
- มติชนสุดสัปดาห์. (2565). 3 เรื่องน่ารู้ เกี่ยวกับ ‘วัฒนธรรม Y ไทย’ “Y” คืออะไร? /เปลี่ยนผ่าน. https://www.matichonweekly.com/column/article_603460
- มติชนสุดสัปดาห์. (2565). น่านน้ำสีเลือด สมรภูมิเดือด ของตลาด ‘ซีรีส์ Y ไทย’ /เปลี่ยนผ่าน. https://www.matichon.co.th/weekly/column/article_606283
- วัชรินานท์ ทองเทพ. (2563). เพราะเรารู้กัน : วัฒนธรรมวายคืออะไร ทำไม #คั่นกู จึงเพิ่มความสนใจต่อ ซีรีส์ "คู่จิ้นชาย-ชาย". <https://www.bbc.com/thai/features-52240707>
- ศักรินทร์ ศรีประสงค์. (2559). เลิฟซิกเดอะซีรีส์ : การสร้างความผูกพันของกลุ่มแฟนผ่านเล่าเรื่องข้ามสื่อในบริบทชายรักชาย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เสาวลักษณ์ เขตสูงเนิน. (2567). ‘ซีรีส์วาย’ ขึ้นแท่นอุตสาหกรรมดาวรุ่งแห่งปี! เมื่อความฮอตของซีรีส์ดันธุรกิจโฆษณา แฟนมีด คอนเสิร์ตท่องเที่ยว ตามรอยสถานที่ถ่ายทำในไทยคึกคัก. <https://thestandard.co/y-series-boosts-advertising-tourism-fan-events-in-thailand/>
- หนึ่ง. (2565). BL คืออะไร!? กระแสหนังไทยที่ดังไปไกลถึงญี่ปุ่น. <https://allabout-japan.com/th/article/10767/>
- GU XINXI. (2560). ศึกษาการเล่าเรื่องและวัฒนธรรมในภาพยนตร์นอกกระแสไทยและจีน กรณีศึกษาเรื่อง “Mary is Happy Mary is Happy” และ “Ne Zha”. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- Natthapon T. (2565). สังคมวิจารณ์ ‘แฟนเซอร์วิส’ ซีรีส์วายชื่อดังว่าผลิตซ้ำตีตรา LGBT+. <https://www.facebook.com/showyourspectrum/photos/a.276495186375492/1022059578485712/>
- Niwat59. (2565). Fichtean Curve : A Story in Crisis : เส้นโค้งพิชิตน เรื่องราวในวิกฤต. <https://porcupinebook.com/fichtean-curve-a-story-in-crisis/>
- Shortrecap. (2562). เปิดประวัติกว่าจะเป็นสาววาย พร้อมจุดกำเนิดซีรีส์วายไทยในปัจจุบัน. <https://shortrecap.co/culture/y-history/>
- Thai PBS. (2564). ไม่มีคำว่า “เบี่ยงเบนทางเพศ” สื่อภายนอกไม่สำคัญเท่าจิตใจ. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/310790>